

ተጋሩን ትግሪኛን፡

አብዚ ዘሎናዮ መድረኽ ፤ ብሰንኪ እቲ ኣብ ሰጫን ኢትዮጵያ ኣብ መንጎ ፈደራል መንግስትን ክልል ትግራይ ዝካያድ ዘሎ ኹናት፡ እቲ ደቂቡ ዝጸንሑ ቁሩቁስ ኣብ መንጎ ተዛራብቲ ትግሪኛ መሊሱ ተወሊዑ ይርከብ ። ብርክት ዝበሉ ተዛራብቲ ትግሪኛ ኤርትራውያን ኣብዚ ሓጺር ጊዜ ምስ ዓወታት ሓይልታት ትግራይ ዝተሓሓዙ ፣ ኤርትራውያን ኣይኾናን ፤ ተ ጋ ሩ ኢና ፣ ክብሉ ክስምዑ እንከለዉ ፣ ገሊኦም ኤርትራውያን ተዛራብቲ ትግሪኛ ከኣ ኣምሓራ ኣሕዋትና እዮም ክብሉ ምስቶም ን30 ዓመታት ዝቀተሉናን ዘንደዱናን ኣምሓራ ኣብ ጎደናታት ዓለም ተሰልፎም ኣንጻር ትግራይ ጽልኦም ክገልጹ ንርኢ ኣሎና ።

እሞ ከ መሰረት ናይዚ ፍልልያት እዚ ካበይ ዝመጸ ይኸውን ? ብወገነይ ናይ ኣደይ ቛንቛ ትግርኛ ስለ ዘይኾነ ፣ ከም ኤርትራዊ መሰል ናይ ርእይቶ ምሃብ ጥራሕ እዩ ዘሎኒ ። ስለዚ ኣብ መንጎ ትርጉም ናይ መንነትን ናይ ዜግነትን ምድንጋር ዘሎ ኾይኑ ይስምዒ ። ገሊኦም ኤርትራውያን ኣብ ዘመነ ህግደፍ እተወልዱ ብዘይካ ናይ መስዋትነት ሃገራውነት ፣ ኤርትራውያንን ብከመይ ዝኣመሰለ መሰሪሒ ሓሊፎም ነዛ ሃገር ነጻን ልዑላዊትን ከምዝገበሩዋ ኣይመሃሩዎምን ። ተጋደልትን ህዝብን ብሓባር ዝኸፈሉዎ መዘና ዘይብሉ ተወፋይነት ጅግንነትን ዘንጸባርቁ ሓውልትታት ክትኾሉ ነይሩዎም ፤ ጎደናታትና ከም ኣድላይነቱ ብኣስማት ናይ ሰውኣትና ክስመዩ ነይሩዎም ።እዚ ክግበር ዘይተደልየሉ ምክንያት፣ ህግደፍ ንኤርትራ ናብ ኢትዮጵያ ክሕውሳ እንከሎ ህዝቢ ታሪኹ ከይፈለጠ ደንቆሩ ክጸንሑ መደብ ስለ ዘለዎ እዩ ። እቲ ኣብ ትሕቲ ህግደፍ እተወልደ መንእሰይ ዝፈልጦ ሃገራዊ ጅግና ዝብሎ ሰብ ዩብሉን ። እዚ ከኣ ኮነ ተባሂሉ ነቲ ኤርትራዊ ሃገራውነት ንምድካም ዝተኣልመ እዩ ። እዚ ኣታሓሳስባ እዚ ህግደፍ ክጥቀመሉ ዝመሓዞ ኾይኑ ፣ሕጂ ግን ጎዳኢኡ ኾይኑ ኣሎ ። ምክንያቱ ብዙሓት ተዛራብቲ ትግርኛ ኤርትራውያን ተጋሩ ኢና ክብሉን ተደናገጽቲ ህዝቢ ትግራይ ገይሩዎም ኣሎ ፣በዚ ከኣ ህግደፍ ነቲ ኣንጻር ህዝቢ ትግራይ ዝገብር ዘሎ ወረራ ምጥፋእ ዓሌት ሓጋዚኡ ኣይኾነን ።

ሓድ ሓደ ኤርትራውያን ኤርትራ ጣልያን ዝፈጠራ ሃገር እያ ክብሉ ብዙሓት ሰምዒኩሞ ትኮኑ ፡ እዚ ኣባሃህላ እዚ እንሰምዖ ካብ ኢትዮጵያውያን ጥራሕ እዩ ። ተጋሩ ሓዊስካ ፣ ኤርትራ ጣልያን ስለ ዝፈጠሩዎ ሃገር ኣይኾነትን ክብሉና ኢዮም ደልዮም ። እዚ ከኣ ካብ ሓደ ኤርትራዊ ዜጋ እትጽበዮ ቢሂል ኣይኾነን ። ግን ከምቲ ኣብ ላዕሊ ዝበልኩዎ ኣብ ዘመን ህግደፍ ዝዓበዩ መንእሰይ ኣስተምህሮ ጎዲሉዎ ክኸውን ይክእል እዩ ። እዞን ኩለን ኣብ ኣፍሪቓ ዘሎዎ ሃገራት መግዛእቲ ከም ዝፈጠረን ኣብ ቤት ትምህርቲ ኣስተምህሮ ከምዘይተዋህቦም ትርዳእ ።

ምዕራባውያን ወረርሽኤ ብዛዓባ ናይ ብሔራት ኣብ ክልተ ሰለስተ ሃገራት ምክፍፋል ተጨኒቆምሉ ኣይፈልጡን ። ስለዚ ሓደ ብሔር ኣብ ክልተ ሰለስተ ሃገራት ከምዝክፈሉ ተገይሩ ። ስለዚ ተዛራብቲ ትግሪኛ ኣብ ኤርትራን ኢትዮጵያ ከም ዝተክፈሉ ተገይሩ ፣ እዚ

ግን ብድልየት ናይቶም ህዝቢ ዝተገብረ ኣይኾነን ። እዚ ዓይነት ተገባር ኣብ ምሉእ ኣፍሪቃ ተፈጸሙ ስለ ዝኾነ ፡ መራሕቲ ኣፍሪቃ ብ1964 ነቲ ናይ መግዛእቲ ዶብ ከምዘለዎ ክቅበሉዎ መሪጾም ። ምክንያቱ እዚ ናይ ብሓራት ኣብ ዝተፈላለዩ ሃገራት ዘለው ብሓንጻብ ንምግባር ዝግበር ሓሳብ ወይ ራኢ ኣብ ክንዲ ፍታሕ ሽግር ክፈጥር ከምዝክእል ስለ እተረድኡ ነይሩ ፣ እቲ ዶባት ብዝጸንሑ ናይ መግዛእቲ ውዑላት ክቅጽል መሪጾም ። ስለዚ እዚ ናይ ኤርትራን ኢትዮጵያ ዶብ ነባሪ ምዃኑ ተረዲእኩም ዕረፉ ።

ብኻለእ ኣዛራርባ ተዛራብቲ ትግርኛ ተጋሩ ጥራሕ ኣይኾነን ኣብ ክልተ ተመቂሎም ዘሎው ፣ ዓፈር ኣብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ተመቂሎም ኣሎው ። ኩናግ ኣብ ኤርትራን ኢትዮጵያን ኣሎው ። ሕዳረብ ኣብ ኤርትራን ሱዳንን ኣሎው ። ኦሮማ ኣብ ከንያን ኢትዮጵያን ተመቂሎም ይነብሩ ኣኣው ። ሶማሌ ኣብ ኢትዮጵያን ኣብ ሶማሌን ኣሎው ። ኣብ ዓለምና እቶም ክሳብ ሕጂ ሃገር ክምስርቱ እናተመነዩ ዘይሰለቶም ኩርድስ ኣብ ኣርባዕተ ሃገራት ተመቂሎም ይነብሩ ኣሎው። እዚ ማለት ኣብ መንጎ ሶርያን ፣ ዒራቕን ፣ ቱርክን ኢራንን ። ለሊዚ ነዚ ዘሎ ኩውንነት ተቀቢኻ ምንባር ጥራሕ እዩ እቲ ዘሎ ምርጫ ።

ኣብ ኤርትራ ትሽዓተ ብሔራት ኣሎዎ ይብሃል ፣ ሓንቲ ካብዚኤን ተዛራብቲ ትግርኛ ትውክል ። ህግደፍ ንተዛራብቲ ትግርኛ ብሔር ትግርኛ እኩም ክብሎም እንከሎ ዋላ ሓደ ቃል ዘውጸኤ ኣይነበረን ፣ ብፋላይ እዞም ኣብ ስደት ዘሎና ። እቲ ክልዓል ዝነበር ተቃውሞ ፡ ንሕና ተጋሩ ኢና ፣ ትግርኛ ከኣ ቋንቋና እዩ ክብሉ ነይሩዎ ዶ ? ብወንይ ሓደ ተዛራቢ ትግርኛ ፡ ኣነ ትግራዊ ኤርትራዊ እዩ ክብል ጸገም ዘሎዎ ኣየምስለንን ። እቲ ኣብ ደቡብ ዘሎ ተዛራቢ ትግርኛ ከኣ ትግራዊ ኢትዮጵያዊ ክብል ይግባእ ። ስለዚ መንነት ትግራዊ ፣ ዜግነት ከኣ ኤርትራዊ ካብዚ ንላዕሊ ፍታሕ እንተሎ ከኣ ይገለጽ ። እቲ ጸገም ዝመጽእ ዘሎ ካብዚ ሓሊፎም እቲ ኤርትራዊ ዜግነት ትሽዓተ ብሔራት ዝውክል መሽር እዩ ክጠፍእ ኣሎዎ እናበሉ ዝሰብኹ ገለ ተዛራብቲ ትግርኛ ብክልቲኡ ወገን ምህላዎም እዩ ። ንኣብነት ጋዜጣኛ ዮሴፍ ገ/ሂወት ዝብሃል ኣብዘሓለፈ ወርሒ ኣብ ሆላንድ ተገይሩ ኣብ ዝነበረ ናይ ብሩህ መጻኢ ኮንፈረንስ ክዛረብ እንከሎ ፡ “ ኣነ 99% ካብ ሚእቲ ይድግፊኹም፣ እታ 1 % ግን ክሳብ ተጋሩ ኢና ዘይብልኩም ክዕቁባ እዩ ክብል ተዛሪቡ ፣ ኣብ ካልእ ሺድዮ ከኣ “ ሓደ ህዝቢ እንተኾይና ሓደ ስም ክህሉዎና ኣሎዎ ይብል ። “ ተጋሩ ኢና ንሕና ፣ምስቶም ኣብ ትግራይ ዘሎዎ ሓደ ሕብረተሰብ ኢና ይብል ። ካብዚ ቀጺሉ እውን ስረ ኣቦታትና ክይንከስር ፣ ናይ ኣቦታትና ሕልምን ራእን ተግባራዊ ንምግባር እላቦ ይብል ። ቀጺሉ ሓምድ ኢድሪስ ዓዋተ ምንባሩን ዘይንባሩን ዘደረገጸና ፡ ዓብደል ቃድር ከቢረ ዓዲ ዘይንፈልጦ እናበለ ብሕርቓን ክምትር ኢሉ ክምድር ይስማዕ

ስለዚ ዮሴፍ ገብሪሂወት ጋዜጣኛ ነቲ ትግርኛ ዝዛረብ ህዝቢ ሓደ ንምግባር ጥራሕ ዘይኮነ ንኣመንቲ ምስልምና ኤርትራውያን ኣይኾነን እዩ ዝብለና ዘሎ ።እዚ ዝርእየና እቲ ትምክሕቲ ናይ ገለ ተዛራብቲ ትግርኛ እዩ ። ስለዚ ኣብ ኤርትራ ሰላም ክመጽእ ዘይክእል ዘሎ ክምዚኦም ዘኣመሰሉ ጸብብቲ ፍጥረት ነዚ ሕብረተሰብ ክህውክዎ ይርኣዩ ኣሎው ።

ኣብ መወዳእታ

ኤርትራዊ ዜግነት ብሓርቓንን ቁጠዔን ናይ ሓደ ብሔር ይኹን ወልቀሰባት ዝፈርስ ኣይኾነን ። ምክንያቱ ውጺኢት መስዋትነት ናይ ህዝባዊ ቻልሲ እዩ ። ህዝቢ ኤርትራ ካብዚ ዘሎዎ ደልሃመት ክወጽእ ፕሮፓጋንዳ ናይ ሓደ ክልተ ሙሁራት ኢና በሃልቲ ዘይኾነስ በቶም ቁኑዓት ደቂ ካብ ረክሲ ኣውራጃውነት ነጻ ዝኾኑን ፣ ካብ ናይ የማን ይኹን ጸጋም ሕሉፍነት እተገለገሉን ናይ ህዝቦም ሰላምን ብልጽግናን ቀዳምነት ዝህቡን እዩ ።

ዓወት ምስ ብዙሕነት !

ዘለኣለማዊ ዝክሪ ንስዑኣትና !

ክብርም ግረነት ፡

12/20/21